

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemši nedeljo in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.— do 100 vrst 2.50 Din. večji inserati petit vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru inseratni davek posamezno. Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din. za inozemstvo 420.— Din.

Rokopisi se ne vračajo.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Beograd v pričakovanju Koroščeve demisije

Obupni napor dr. Korošca za ohranitev hegemonističnega režima

Odklonitev demokratske zahteve po sprejemu zakona o razdelžitvi kmetov — Dvakratna avdijenca dr. Korošca — „Samouprava“ proti demokratom — Poostritev zakona o tisku in omejitve oblastne samouprave

— Beograd, 19. decembra. Danes dopoldne se je vršila v predsedstveni sobi Narodne skupščine daljša konferenca, ki so ji prisostvovali predsednik radikalkega kluba Velja Vukičevič, predsednik Narodne skupščine Ilija Mihajlović in predsednik finančnega odbora dr. Milan Stojadinović. Na tej seji se je razpravljalo o meritorni vsebinai zakonskega predloga o razdelžitvi kmetstva prebivalstva, česar uveljavljenje zahteva demokratska stranka, zlasti pa njeno Davidovičevi krilo. Dr. Stojadinović je označil Velji Vukičeviča in Iliju Mihajloviču vse nedostatke predloženega načrta, zlasti pa njegove tehnične in finančne strani. Po krajši razpravi, ki se je nato razvila, je bil ugotovljeno, da je enkrat vladavne razpolaga z onimi tehničnimi sredstvi in s finančnimi viri, ki bi bili potrebni za izvedbo tega zakona.

Po tej konferenci je Velja Vukičevič odšel k predsedniku vlade dr. Korošcu. Razgovor obeli je bil neobičajno dolg.

Zanimivo je, da je bil dr. Korošec tekom današnjega dopoldne že dvakrat na dvoru. Ti Koroščevi poseti na dvoru se spravljajo v zvezo z izredno kritično situacijo vlade, o kateri je vsa javnost prepričana, da bo morala že te dni, morda če ne pred sobotnim sestankom poslanskega kluba demokratske stranke podati ostavko.

Danes praznuje prestolnica velik pravoslavni praznik sv. Nikole, vsled česar ni bilo v Narodni skupščini ter v ostali politični javnosti drugih posebnih političnih dogodkov. Vsi ministri se nahajajo v Beogradu in čakajo v nekakem pričakovanju, kaj bo storil dr. Korošec in kdaj bo podal ostavko. Vsi listi poročajo o političnem položaju z nesigurnostjo ter povdarijo zlasti dejstvo, da se danes še ne ve, ali bo dr. Korošec takoj podal ostavko ali pa bo počakal na sestanek demokratskega kluba.

Za nervoznost in nezadovoljstvo, ki vladata v radikalnih krogih, je značil-

len današnji uvodnik »Samouprave«, ki piše pod naslovom »Demokratske iluzije« med drugim.

»Priznat je treba, da je v medsebojnih odnosajih med koaliranimi strankami ponovno nastila velika napetost, tako da se v političnih krogih govor o možnosti krize kabineta g. dr. Korošca. Vzroki, ki so povzročili to izprenembo, so deloma znani, deloma pa so zaviti v tajnost in so neznani tudi najbolj informiranim politikom. Vzroki, ki so javni, se dajo reducirati na naslednja dva momenta: 1. Demokratska stranka ne kaže zadosti dobre volje, da v upravi države in v visokih odgovornih mestih, ki jih zavzemajo njeni predstavniki, v polnem obsegu izvaja v lasti politiko sedanje vlade in sedanje koalicije. 2. Demokratska stranka želi da se na kak način otrese odgovornosti za režim, ki ga sedanja vlada izvaja.«

»Samouprava« zatem priznava, da je znano, da so odnosa v demokratski stranki neurejeni. Če se pa upošteva, da je na dnevnem red v demokratski stranki sedaj postavljena tudi javna diskusija o političnem položaju in da tudi že demokratični ministri sicer v prikriti obliki, ostali voditelji demokratske stranke pa s popolnoma jasnim izjavami odklanjajo sedanje politično smer, potem so to izjave in pojavni, ki ne morejo ostati brez posledic za nadaljnji razvoj odnosa v četverini koaliciji. Napačno je naziranje javnosti, da naj o tej zadevi razpravlja predvsem demokratska stranka. Stransko, da morajo o tej zadevi razmišljati v prvi vrsti oni, ki sodelujejo z demokratsko stranko, predvsem radikali. V posebno neugodnem položaju se nahaja predsednik vlade dr. Korošec, ker po svojem položaju ne sme niti za trenutek dopustiti, da bi člani sedanjega kabineta odklanjali integralno odgovornost za vse politične in upravne akte njegove vlade. Članek se zaključuje z ugotovitvijo, da opazujejo radikali docela mirno in brez raz-

burjenosti nepremišljene nastope in napade demokratske stranke.

— Beograd, 19. decembra. Demokratska stranka prejema vsak dan številne rezolucije svojih organizacij v notranjosti države, v katerih se poziva vodstvo, naj stopi in sedanje koalicije ter preide v opozicijo.

Iz okolice zunanjega ministra dr. Mankoviča se doznamo, da odpotuje že jutri v Davos zaradi združljivosti.

— Beograd, 19. decembra. Današnja »Politika« trdi v svojem poročilu o političnem položaju, da se dr. Korošec še vedno ukvarja z misljivo poostrosti dočasnega zakona o tisku ter omejiti samoupravne kompetence, ki jih določa zakon o oblastni in sreski samoupravi.

Zakon o tisku naj bi se poostrel na ta način, da se za razdaljenje vladarja določi kazen do 10 let zapora in dearnessa globa do 200.000 Din. Odpadbi dosedanja praksa, po kateri jih moralo sodišče vsakokrat vprašati za mnenje notranje ministrstvo, predno je vložilo tožbo radi razdaljenja vladarja. Obenem bo odslej prepričeno državnim organom samim, da postopajo sami o sebi brez prejšnjega stiska z ministrstvom notranjih zadev po poostreneh dočebah noveliziranega tiskovnega zakona.

Izpremembre se nadalje nanašajo tudi na kaznivja ščuvanja h kaznivim dejanjem, ki bodo prav tako imela kazenske posledice ne glede na to, ali bodo naščuvane osebe tudi izvršile kazniva dejanja. Naposled bodo poostrene vse dočobe sedanjega tiskovnega zakona v poglavjih 9. in 10., ki se našajo na kazniva dejanja proti državi, zaradi velejedilnosti.

Zakon o oblastni in sreski samoupravi pa bo noveliziran na ta način, da dobri notranji minister pooblasti, da lahko na predlog velikega župana razpusti oblastno skuščino in imenuje gotovo število oseb, ki bodo vodile pošte oblastne samouprave do izvolitve nove skupščine v teku enega leta.

Dan požarov v Berlinu

Trije delavci umrli zaradi opekl, več težko ranjenih

Berlin, 19. decembra. Včeraj je izbruhnil v tovarni, ki se nahaja v Schöneleinstrasse ogromen požar, ki je povzročil med zaposlenim delavstvom in med prebivalstvom celega okolja teh tovarn ogromno paniko. Mnogi delavec je bilo pri tem požaru in tekmo reševalnimi del težko ranjenih. Trije delaveci so umrli v sledilih opekl in pri prevozu v bolnico.

Zanimivo je, da je bil verašnji dan splet dan velikih požarov v raznih okrajih Berlina. Tako se je n. pr. skoro istočasno vnešla tovarna v Weisse, toda komaj je bila požarna brama dirigrirala k temu požaru, je že prispele poročilo iz tovarne v Alstrablu, da je tudi tamkaj izbruhnil velik požar, ki je nato vepelil vse tovarniške objekte. Tudi na drugih mestih so nastali požari, tako v nekem plesnem ba-

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.8125—22.8725 (22.8425). Berlin 0—13.55. Bruselj 0—7.911, Budimpešta 0—9.9153. Curih 1094.1—1097.1 (1095.6), Dunaj 7.993—8.023 (8.008). London 275.5—276.3 (275.9). Newyork 56.585—56.785 (56.685). Pariz 221.4—223.4 (222.4). Praga 168.15—168.36 (168.55).

Efekti: Celjska 158—0. Ljubljanska Kreditna 125—0. Praštediona 920—0. Kreidtini zavod 175—0. Vevey 114—0. Ruše 260—280. Stavbna 56—0. Šešir 105—0.

Les: Tendenca nespremenjena. Zaključen so bili 3 vagoni tramov.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Dunaj 800.80. Berlin 13.35. Milan 297.65. London 275.50. Newyork 56.66. Pariz 222.40. Curih 1095.6.

Efekti: Voja Škoda 435—436.

INOZEMSKE BORZE.

Curih: Beograd 9.1245. Praga 15.375. Pariz 20.285. Newyork 518.70. London 25.175. Milan 27.17. Berlin 123.65. Dunaj 73.15.

Vojna nevarnost v Južni Ameriki odstranjena

Premirje med Bolivijskim in Paraguayem. — Ureditev spora po panameriški konferenci. — V slučaju vojne bi bili soriči državi blokirani od sosednih, kar bi pomenilo gospodarsko uničenje nasprotnikov.

— Newyork, 19. decembra. Med Paraguayem in Bolivijsko so bile ustavljene sovražnosti. Oba nasprotnika sta se sednili za premirje. Z obnovno vojno skoraj ni računati. Glavni tajnik Društva narodov je prejet od bolivijskega zunanjega ministra brzojavko, v kateri izraža bolivijska vlada, da je sprejela navodila predsednika Svete Društva narodov ter izdala vojaškim poveljnikom nalog, naj se izognelo vsaki obroženi akciji in se omejijo samo na deželne ukrepe. Istočasno opozarja bolivijski zunanjki minister Društvo narodov, da je Paraguay odredil mobilizacijo letnikov 18 do 23. dočim se je Bolivija omejila izključno na take ukrepe, ki so bili za varnost države neobhodno potrebni.

V ameriških krogih pripisuje ureditev spora Hooverjevu vplivu. V Ameriki pozdravlja posebno dejstvo da je prevezel ureditev spora vseameriški kongres in ne Društvo narodov, ker bi sicer nastale neizogibne težave pri tolmačenju Monroejeve doktrine. Obenem smatrajo, da so se z ureditvijo tega spora bistveno zboljšali upi za ratifikacijo Kelloggove pogodbe, ker se lahko smatra ureditev tega spora kot prvi primer njegove praktične izvedbe. V sklopu skupnosti se držav.

Zato je včeraj predsednik Zedinjenih držav sprejel skoro istočasna brzojavna sporočila bolivijske in paraguayske vlade, po katerih sprejemata predlog, naj bi panameriška posredovalna komisija rešila konflikt med sramitvami.

Poravnalna komisija panameriškega kongresa bo še danes prevzela vse akte ter pristopila k svojemu posredovalnemu poslu.

Posredovalna akcija Washingtona je prišla prav v poslednjem trenutku. Na meji so se vršili že ostri spopadi ki so zahtevali velike človeške žrtve.

— Pariz, 19. decembra. Ko je panameriška konferenca doznała o izjavah Bolivije in Paraguaya, da sprejema posredovanje ter mirno poravnava lasta lega spora, je izrazila poslanikom Bolivije in Paraguaya svoje zadovoljstvo ter čestitala obema vladama sramitvam se držav.

— London, 19. decembra. Včeraj minister Briand, glavni tajnik Društva narodov Drummond, španski poslanik v Parizu Quinones de Leon in japonski zastopnik Sugimura so imeli včeraj daljši razgovor o sporu med Bolivijo in Paraguayem. Popoldne je sprejel Briand bolivijskega in paraguayskega poslanika, za njima pa argentinskega poslavnika in ameriškega odpravnika poslov. Briand je naglašal, da je treba iskati in najti vsa sredstva za mirno rešitev.

Državljanska vojna v Afganistanu

Vstaja proti evropskim reformam. — Hudi boji v afganistski prestolnici. — Uporniki so se polastili velikih zalog orožja in municije. — Negotova usoda tamošnjih Evropejcev.

— London, 19. decembra. Včeraj minister Briand, glavni tajnik Društva narodov Drummond, španski poslanik v Parizu Quinones de Leon in japonski zastopnik Sugimura so imeli včeraj daljši razgovor o sporu med Bolivijo in Paraguayem. Popoldne je sprejel Briand bolivijskega in paraguayskega poslanika, za njima pa argentinskega odpravnika in ameriškega odpravnika poslov. Briand je naglašal, da je treba iskati in najti vsa sredstva za mirno rešitev.

— New Delhi, 19. decembra. Brzojavna in poštna zveza s Kabulom se vzdržuje s pomočjo letal.

— London, 19. decembra. V zunanjem uradu so v skrbah zaradi usode Evropejcev v Afganistanu, kjer so nemiri po zadnjih vresteh zavzeli zelo velik obseg. Angleška vlada je sklenila odpoliti v Kabul letaško ekspedicijo, da reši 16 Angležev, ki se nahajajo v Afganistanu ter jih prepreči v Indiji.

«Manchester Guardian» trdi, da vodi afganistsko vstavo znan mednarodni puštovec Trebil Lincoln.

Epilog se je odigral danes na policiji. »Zemoči, da sem ga potempljal,« je dejal Matevž sime, »ampak tega se prav nič ne zavedam.« — »Vem, je rekel nadzornik, «da se ne spominjate, toda nos vaše žrtve je zadosten dokaz. Čez praznike ostanete pri nas!« Matevž se je veselil zahehtel in dejal: »O, prav rad, mi vsaj ne bo treba skrbeti za delo! In Matevž so obdržali v zaporu.

Izpred trgovine Sturm je bilo včeraj popoldne ukradeno delavcu Francu Zidarju kolo znamke »Kinta«, vredno 1500 Din. Tatjivo je izvršil neki mlajši delavec, ki je prišel skoraj istočasno v trgovino in je lokal pred Zidarjem zapustil. Pred trgovino je lopot pustil svoje staro in že močno obrabljeno kolo. Sedaj išče podjetnega tatu policiji.

K oskrbnici Mariji Kopičevi v Kandiji je prišla 17. t. m. dopoldne neka 36letna ženska, ki je zatrjevala, da prihaja z Rakoko. Kamor je dosegla večja posiljatev oblike iz Amerike. Obliko da je poslal Kopičin brat Naivna oskrbnica je šla na im dobro je tujko pogostila v torek sta se odpeljali v Ljubljano. Prenočili sta v neki gostilni v Kolodvorski ulici. Ko se je pa zjutri Kopičeva zbudila je opazila, da je njen spremjevalka izginila, a ž nio vred iz izgnila tudi njena denarnica s 100 Din. gotovine ter več drugih stvari. Podjetno tatico išče policija.

Češkoslovaška duhovščina

proti Hlinki

— Zagreb, 19. decembra. Češkoslovaška

duhovščina je zadnje dni ostro nastopila

proti voditelju slovaške ljudske stranke,

Hlinki, ki mu očita, da s svojo politiko škodi interesom katoliške cerkve na Slovaškem.

Poslanec Hlinka je vselej tega izjavil,

da sprejema razodsje, obstoječe iz

samih duhovnikov, ki naj preiscejo izne-

ne očitke ter odločiti, ali je res njegova

politika na Slovaškem v nasprot

Največ potrebujejo in kupujejo

za božične praznike in novo leto

Zato vsak podjeten trgovec v tem času tudi največ inserira. Brez reklame v trgovini ni uspeha, vsak oglas poveča število odjemalcev.

Oglas v božični številki »Slovenskega Naroda« so že od nekdaj priznani kot najuspešnejši. Božična številka »Slovenskega Naroda«, polna zanimivega čtiva in v zelo povečani nakladi, izide v ponedeljek popoldne. Oglas v božični številki jamčijo vsakemu trgovcu za uspeh. Trgovci, ne pozabite, da se med božičnimi prazniki staro in mledo pripravlja za nakup novoletnih daril in da bo Vaš uspeh tem večji, čim bolj opozorite odjemalce na svojo zalogo potom

glasov v božični številki „Slov. Naroda“

Uprrava sprejema oglase za božično številko do sobote.

Veliko razburjenje v SLS

SLS bi rada izvala spor med SDS in HSS, pa se ji ne bo posrečilo. — Koroščev režim je najzalostnejše poglavje v politični zgodovini naše države

Klerikalci napovedujejo krizo vlade in namesto da pri tej priloki o svojih grehih razmislajo in pišejo, se že 14 dni pečajo samo z SDS v Sloveniji. Cel teden so streliki s težko artilerijo klerikalnega patriarhata, češ, da SDS nikar ne sme s HSS. Danes pa jim spet ni prav, če SDS s svojo glavo misli.

Predvsem je padel v nemilost g. Davidovič. »Jutro« je o njegovem odporu proti vojaškemu režimu v Zagrebu in proti drugim nespatnim Koroščevim v Zmajevem programu, ki je SDS neomajno na stališču državnega aedinstva in da noče ničesar slišati o fantazijah za posebno hrvatsko, slovensko ali srbsko državo, da pa ne nasprotuje izprenembi ustave, ki bi zajamčila svobodo in popolno uveljavljene hrvatsva na njegovem historičnem področju, kakor tudi v državnem središču.

Ker se pa »Slovenec« že tako zanima za programe drugih, bi morda ne bilo nujnega, da sam odgovor kažeš na ta teden program SLS v tej smeri. Do ostavke g. Korošča je SLS proti federalizmu in avtonomiji in tudi sedanja ustava je vsa njegova vlada s klerikalnimi resor vred uveljavila v čisto centralističnem duhu. Skratka, SLS je z blejskim paktom sprejela državopopravni program radikalov.

Najmanj pa ima SLS pravico vmešavati se v odnosa med SDS in HSS. Koalicija stoji trdno danes kakor včeraj. Isto, kar je pisalo »Jutro« v Ljubljani, je skoro ob isti urki povedal g. Pribičević novinarjem v Zagrebu. Razburjenost, ki se je ob polomu Koroščeve politike polastila vseh vrst SLS, jim je zasečila oči, da ne vidijo čisto v bistro tege, kar vidi ne le vsa naša, ampak tudi vsa evropska javnost, da je namreč režim g. dr. Korošča eno najzalostnejših poglavij politične zgodovine naše države in da bo, če hitro ne izgine s površja razdrži in raztrgal še tisto, česar niso mogli uničiti razni radikalni režimi in Punaških piscev ne bo mič, je utihnil.

Danes zahteva menda ista britanska glava, naj SDS silno napade g. Davidovič, ker je obozil bratomorne skoke g. Korošča. Od opozicije, ki jo ista SLS do krvni preganja, zahteva škofski pismouki, naj z njimi vred meče polena pod noge gosp. Davidoviču v trenutku, ko hoče na nekaj, kar ni v neposrednem interesu njegove stranke, pač pa v interesu države. In ker mi ne moremo kar slepo misliti in pisati to,

Pisane zgodbe iz naših krajev

Tajinstven umor šoferja Matoviča. — Velika poneverba. — Zanimiva sodna obravnava. — Epilog atentata na ravnatelja Weinbergerja.

Preiskava v zadevi umora šoferja Matoviča v Zagrebu se nadaljuje z vso energijo, toda dosedaj brez uspeha. Policia ni našla še nobenega sledu za morilcem, čeprav vodi preiskavo več najboljih zagrebških detektivov. Včeraj popoldne je neki dajan medicinske fakultete našel pri vili dr. Šafarja dežn plasč, kjer je bil pokrit s suhim listjem. Ko ga je natančno pregledal, je opazil, da je okrvavljen. Obvestil je takoj policijo, ki je poslala tja več detektivov. Dežn plasč je iz navadnega blaga in skoraj nov. Nosil ga je srednje velik moški. Na desni rameni in desnem rokavu ima velike krvave lise. Detektivi so ga pregledali, mislo pa našli nicesar, kar bi izdal lastnika. Žepi so bili prazni, v njih so bile te drobitne. Kraj, kjer so našli krvavi plasč, je oddaljen kakih 800 m od kraja, kjer so našli umorjenega šoferja Matoviča. Policia je mobilizirala ves svoj aparat, da ugotovi, kdo je lastnik najdenega plasča. Gotovo pa je, da ni bil Matovičev, ker je ta nosil zimsko sukno, ko so ga našli na Zofijini poti. Domnevna se, da je plasč last morilca. Morda je lastnik tudi nekdo, ki nima nobene zveze z morilcem. Morda se je kdo udeležil pretepa in bil sam ranjen ali pa si je umazal plasč s krvjo ranjenega tovarisha. Čudno pa je, da je lastnik plasča odložil in ga pustil pod drevjem na Zofijini poti pri vili dr. Šafarja. Zato je zelo verjetno, da je plasč last morilca šoferja Matoviča. Čudno pa je, da ni do včeraj nihče opazil plasč pod drejem, čeprav je ležal na vidnem kraju. Policia je skušala dognat, kje je bil plasč kupljen. To se je pa ni posrečilo, ker je bilo takih plasčev v Zagrebu prodanih zadnje čase okoli 180. Včeraj popoldne so detektivi našli v bližini kraja, kjer je bil umorjen Matovič, velik odprt, kakrsnega rabijo vlonci. To nima sicer z umorom nikake zveze, vendar je značilno, kaj se potikajo v tem delu Zagreba. Družača cencija ni napredovala v preiskavi, saj je korak. Po Zagrebu se trči vrtno vzdružje govorice, da so šoferi umorili njegovi blivsi tovarishi, kakor pred meseci Ivana Dominikuša, ki se je iz-

neveril komunistom in je postal zaupnik zagrebške policije.

*

Iz Sremske Mitrovice poročajo, da so pretekli teden nenadoma pregledali blagajniške knjige tamnošnje srpsko-pravoslavne cerkvene občine. Odkrili so velik primanjiljav v blagajni. S točno skontracijo blagajniških knjig so ugotovili, da dosegla poneverjena vsota 120 tisoč Din. Blagajno je vodil ugleden trgovec Milan Janković, ki so ga takoj pozvali na odgovor. Trgovec je bil tudi član upravnega odbora srpsko-pravoslavne občine v Mitrovici. Mož je po dolgem obotavljanju priznal, da je vzel 120 tisoč Din iz blagajne, ker je denar nujno potreboval. Izjavil je tudi, da bo poneverjeni denar po možnosti vrnil. Mnogo poneverjenega denarja si je trgovec izposojeval iz blagajne polagoma v šestih mesecih. Po predpisih cerkvene občine pregledajo razčlane blagajne vsake tri mesece. Pred tremi meseci, ko bi moral komisija pregledati blagajno, je Janković izjavil, da še ni vknjižil vseh računov in zaključil blagajne. Tako je izognil reviziji. Njegovi prošnji so ugodili in revizija je bila odgovrena. Trgovec je upal, da mu bo mogoče v nadaljnih treh mesecih nadomestiti poneverjeno vstopo. Po preteklu nadaljnih treh mesecov je blagajnik skušal preprečiti revizijo blagajne z raznim izgovori. Tako je postal sumljiv in komisija je pregledala blagajno brez njezine vednosti in nepričakovano ter ugotovila velik deficit. Upravni odbor je izročil nepoštenega trgovca policiji.

*

Včeraj se je vršila pred okrožnim sodiščem v Tuzli razprava zaradi uboja, ki je bil izvršen na Radičevem shodu l. 1926. V tem času je prišlo do hudih razprtij med Radičem in Nikićem, zato je Nikić ustavil svojo politično organizacijo in stopil v odločno borbo proti Radiču. Člani Nikićeve politične organizacije so razbijali Radičeve shode, kjer so le mogli. Tako so skušali razbiti tudi shod, ki ga je sklical Radič v Tuzli dne 22. septembra 1926. Kot razgračač se je posebno odlikoval neki Ivo

Josić, ki je neprestano motil Radiča z medklaci. Zborovalce je to razburilo in navalili so na Josića ter začeli udričati po njem s palicami. Policia je interveniral in izvlekel Josića iz gneče ter ga odvedla na stražnico. Spotoma se je Josić zgrudil na tla in izjavil, da je ranjen. Odpeljali so ga v bolnico, kjer so ugotovili, da ima težko ranco v trebulku. V gneti ga je nedko zabolel z rožem. Josić je v bolnici podlegel težki rani. Policia je v sodišču je uvedlo preiskavo, da bi nasla napadalca, toda brez uspeha. Aretiranih je bilo sedem seljakov, ki so izjavili, da so bili na shodu, odločno se pa zanikli, da so bili udeleženi pri napadu na Josića. Sodišče je oprostilo vseh sedem obtožencev.

Včeraj je policijski agent Jovičić zaslijal v zagrebški bolnici bivšega uradnika tvrdke Hermanna Pollaka, Alberta Weinbergerja, ki je izvršil nedavno atentat na svojega ravnatelja Henrika Weinbergerja. Kakor smo o tem že obširno pisali, je bil Weinberger nenešen v omenjeni tovarni že 5 let. Vodil je knjigovodstvo v splošno zadovoljstvo. Nekega dne, je izjavil Weinberger policijskemu agentu, da je prisel v Zagreb z Dumaja Henrik Weinberger, generalni ravnatelj podjetja. Takoj je uradnik opazil, da ga hoče direktor preganjati in morda celo odpristiti. Do tega zaključka je uradnik prišel, ko ga je direktor nenašel premestil v drugi oddelki. Usodena dne je Weinberger skušal dobiti ravatelja samoga v pisarni, da bi se pogovoril z njim. Ko je proti večteri vstopil v ravateljevo pisarno, ga je vprašal: Kaj je z menoj? Ravnatelj je mirno odgovoril: Odpuščam vas. Na te besede je uradnik dobil živčni napad in se ne spominja več, kaj se je potem zgodilo z njim. Weinberger boleha že dolgo na živčni bolezni. Izjavil je, da ni imel namena ustreliti direktorja, še manj pa sebe. Sele v bolnici se je zavedel, da je slep. Stanje uradnika, ki je le lahko ranil direktorja, sebi je pa prestrelil očesni živec, tako da je sedaj popolnoma slep, je naravnost žalostno. Pred Božičem bo zapustil bolnico. Moral bo v šolo za slepe.

Velike sleparije na glavnem kolodvoru

Nedavno smo poročali o sleparijah, ki so se vrstile v najdeninskem uradu na ljubljanskem glavnem kolodvoru, oziroma o aretičiji skladisniku R. K., ki je zapleten v te sleparije.

V najdeninskem uradu so prihajali najzalostnejši predmeti, ki so bili pozabljeni ali izgubljeni v vlakih na prohod ljubljanske direkcije tja do Celja, dočim se ostali predmeti, najdeni severno od Celja zbirajo v Mariboru. Ljubljanski najdeninski urad na kolodvoru ima veliko skladisča, kamor spravljajo vse najdemne predmete ter se v njem hranijo eno leto, nato pa prodajo na javni dražbi. Najdeninski urad ima zlasti poleti obilo posla. Potniki izgubljajo odnosno pozabljajo večinoma plašče, klobuče, čepice, dežnike, palice itd. Skladisnik K. je imel analog shranjevanju najdene predmete in jih imeti v evidenci.

Železniški upravi so zadnjih čas prihajale številne pritožbe nad postopanjem najdeninskog urada. Nekateri potniki so se čudili, kako je to mogoče, da nikdar ne dobre nazaj izgubljenih predmetov. Pričele so se tiste pojedivcev in končno je bila odrejena strožja kontrola nad skladisnikom R. K.

Opatili so, da ima K. tesne poslovne zveze z neko gospo iz okolice Rogaške Slatine, ki je večkrat prihajala na njegov dom, od koder je odnašala večje zavoje. Opatili so, da K. pogosto občuje tudi z bosanskimi prekupevalci stare oblike.

Pred meseci odrejena revizija zapisne knjige pa je spravila na dar razne zanivosti, kako je K. manipuliral s tuji blagajno. Ugotovili so, da je K. kratkomalo falzificiral razne podpise in navedel kot lastnike izgubljenih stvari ljudi, ki sohlo ne bivajo v kraju, ki ga je K. označil v zapisniku. Revizija je ugotovila, da je skladisnik na ta način oškodoval okoli 500 strank. Ni mogoče ugotoviti natančnega števila oškodovanec, kajti njegove manjupacije segajo nazaj tja do 1. 1924, ko je prevzel skladisčo.

Skladisnik je sleparje priznal, izgovarjal pa se je, da so sleparji tudi njegovi predmeti. Med železničari viada za to afero veliko zaniranje. Revizija doslej se ni mogla ugotoviti točnega števila oškodovanec, kakor tudi ne škode, ki jo trpi železniška uprava. R. K. sedi zdaj v preiskovalnem zaporu deželnega sodišča.

Med železničari viada za to afero veliko zaniranje. Revizija doslej se ni mogla ugotoviti točnega števila oškodovanec, kakor tudi ne škode, ki jo trpi železniška uprava. R. K. sedi zdaj v preiskovalnem zaporu deželnega sodišča.

Radioprogram

LJUBLJANA, četrtek, 20. dec. 12.30: Reproducirana glasba in borzna poročila. — 18.30: Oskrbovanje rastlin, predava ing. Rado Lah. — 19.: Italijansčina, poučuje prof. Gruden. — 19.30: Zgodovina Slovencev, predava prof. S. Kranjec. — 20.: Pevski odsek »Grafika« po spremljenvanju godbe Dravsko divizije sledete pesmi: 1. E. Adamit: Ljubica vstani... 2. P. Jereb: O kresu 3. Schuber: Podoknica. Zbor z bariton-solo in spremljenvanjem klavirja. 4. Grieg: Nova zemlja. Zbor z bariton-solo in orkestrom in uzužki dravsko divizije. Bariton solo poje R. Rus, na klavirju spremlja g. Šivic. — 22.: Poročila.

Petak, 21. decembra: 12.30: Reproducirana glasba in borzna poročila. — 18.30: Gošpodinska ura, predava gd. C. Krekova. — 19. Francočina, poučuje dr. Leben. — 19.30: Varstvo spomenikov, predava dr. Franc Stelle. — 20.: Božične skrivnosti, poje g. Jože Likovič: 1. Marija v glorijs. 2. Marijina pot. 3. Marijino obiskovanje. 4. Sveti večer. 5. Sveti noč. 6. Pastirčkova pesem. 7. Moj dom. 8. Božična pesem izveni... Na klavirju spremlja g. St. Premrl. Radio-orkester. — 22.: Poročila.

Sobota, 22. decembra: 12.30: Reproducirana glasba in borzna poročila. — 18.30: Gošpodinska ura, predava gd. C. Krekova. — 19. Francočina, poučuje dr. Leben. — 19.30: Varstvo spomenikov, predava dr. Franc Stelle. — 20.: Božične skrivnosti, poje g. Jože Likovič: 1. Marija v glorijs. 2. Marijina pot. 3. Marijino obiskovanje. 4. Sveti večer. 5. Sveti noč. 6. Pastirčkova pesem. 7. Moj dom. 8. Božična pesem izveni... Na klavirju spremlja g. St. Premrl. Radio-orkester. — 22.: Poročila.

Sobota, 22. decembra: 12.30: Reproducirana glasba. — 17.: Radio-orkester. — 18.30: Delavska ura: Družinsko in materinsko začevanje po zakonu za zavarovanje delavcev, predava dr. Jože Bohinc. — 19.: Nemščina, poučuje ga dr. Piskernik. — 19.30:

Clovek in Bog, predava vseč prof. dr. Veber. — 20.: Klavirski večer g. Nota: 1. Bach: Nob: Orgelski koncert a-mol: Allegro moderato, Adagio, Allegro. 2. Rameau-Godowsky: Sarabanda, Rigaudon. 3. Brähms: Rapsodija h-mol, op. 79; balada g-mol, op. 118. 4. Schumann: Carnaval op. 9: Preambule - Pierrot - Arlequin - Valse noble - Eusebius - Florestan - Coquette - Replique - Papillon - Lettre dansante - Chiarina - Vales allemande - Paganini - Eve - Promenade - Pause - Marche des »Davidsbündler« contre les Philistins. 5. Skerjanc: Klavirska skladba. 6. Marx: Albumblatt. Radio-orkester. — 22.: Poročila.

ne tovarne, da nam odkaže trafiko, kakršno zahtevamo. Ako se upre še ona, bo sama trpe Škodo.

Pošlance pa opozarjam: ako bi vse nje pomagalo, ostane nam še zadnje sredstvo: — posnemali bomo škoła Tomáša Hrena. Kakor hočejo! Pisatelj.

Danes: Sreda, 19. decembra 1928; kategoriji: Namezij; pravoslavni: 6. decembra, Nikola.

Današnje prireditve.

Drama: »Ukročena trmoglavka«.

Opera: zaprto.

Kino Matica: »Na krivih potih«.

Kino Ideal: »Bes iz pekla«.

Dežurne lekarne.

Danes: Bohinc, Rimski cesta, Levstek, Resljeva cesta.

Vse cenjene naročnike, ki še nimajo poravnane naročnine za tekoče leto, naprošamo, da to čim prej store, da se pošiljanje lista ne ustavi. Uprava »Slovenskega Naroda«.

— Sekcija ZNS (službeno). Pozivajo se vsi stalni in začasni sodniki ljubljanske sekcije, da najasnejo do 24. t. m. pošljajo

Dnevne vesti.

— Proslava kraljevega rojstnega dne v Pragi. Tudi praski Jugosloveni so svečano proslavili 40. rojstni dan našega kraja Aleksandra. V pondeljek zvečer je priredila naš poslanik v Pragi Branko Lazarević slavnostno recepcijo, katere so se udeležili ministri dr. Hodža in dr. Mayer-Hartung, primator dr. Baxa, člani diplomatskega zboru, odlični predstavniki češkoslovaških političnih in vojaških oblasti, raznih kulturnih ustanovanj itd.

— Slike kralja in kralice bo v svojo korist razpečevalo »Društvo za vzgojo in zaščito otrok v Beogradu«. Poverjeni so samo oni potnik, ki se izkažejo z legitimacijo omenjenega društva št. 482 z dne 4. novembra 1928 z originalnim dovoljenjem ministrstva notranjih del U. br. 40.458 z dne 5. oktobra 1928 in z uverjenjem ministrstva prosvete, umetniško odelenje, U. br. 3040 z dne 17. septembra 1928. Slike, ki jih predajo, morajo nositi pečat doobrebenja ministarstva notranjih del U. br. 40.458, pečat društva za vzgojo in zaščito otrok ter pečat doobrebenja ministrstva prosvete U. br. 4030.

— Prvi kongres slovenskih filologov v Pragi. Ob 100letnici smrti Josefa Dobrovskega se bo vršil od 6. do 13. oktobra 1929 v Pragi prvi kongres slovenskih filologov, na katerega bodo povabljene slavisti vseh slovenskih in drugih narodov. Pripravljalni odbor, čigar člani so slavisti Karlove univerze, je že razposlal okrožnike, v katerih navaja, o čem se bo na kongresu razpravljalo. Gre v prvi vrsti za to, da predavanja in referati ne bodo preveč posegali v področja, ki spadajo pred druge forume kakor je na pr. kongres Slovenskih geografov, etnografov in zgodovinarjev. Zato pripravljalni odbor prosi, naj se udeleženci ozirajo v prvi vrsti na slovenske jezike in na zgodovino slovenskih literatur.

— Vsem učiteljem! V smislu resolucije, sprejeti meseca avgusta t. l. na Bolu v Dalmaciji od jugoslovenskega učiteljstva sklicujem v nedeljo 23. decembra t. l. v Mariboru v salono »Pri črnem Ortu« ob 10. uri dop. ustanovni občini zbor Učitelji Fer. Saveza. Dnevnih red: 1. Poročilo o kongresu F. S. v Žemenu (tov. Mrovlje). 2. Sprejetje novih pravil (tov. Mrovlje). 3. Volitev odbora. 4. Organizacija kolonij (tov. Mrovlje). 5. Program za prihodnje velike počitnice (tov. Mrovlje). 6. Slučajnosti. Za prir. odbor U. F. S.: Slavko Mrovlje, l. r. t. s. predsednik.

— Industrijski dom v Beogradu. V Beogradu so zgradili moderno palačo Industrijskega doma, ki bo 1. januarja svečano otvorjena. V novo palačo se preselita Industrijska zbornica in Centralna industrijska korporacija.

— Naredbo o oficirskih konjih. Vojno ministrstvo je izdalo naredbo, po kateri je oficirski prepovedano zapregati konje, ki dobivajo krmno na državne stroške. Ti konji se smejo rabiti samo za jahanje. Izjemoma je dovoljeno voziti se s takimi konji generalom in komandanom polkov.

— Promocija. V soboto, dne 22. t. m. promovira na zagrebski univerzi za doktorata vsega zdravilstva g. Ivan Kaukler iz Ptuja, agilni član akad. društva »Triglav« v Zagrebu. Čestitamo!

— Odgovor na podražitev vžigalic. Včeraj smo poročali, da zahteva švedska vžigalnična trut, ki je dal naši monopolski upravi posojilo, struktno izvršitev sklenjeno posodbe. Govori se, da se bodo vžigalice s 1. januarjem najbrž podražile, ker so stroški pri posojilu takoj veliki, da sedanja pridajna cena ne krige vseh izdatkov in zjamčenega dobitka. Ni dovolj da nas izmogavata država s posrednimi davki, zdaj nas hočejo pritišiti še Švedi. V zagrebskih krogih je bila nedavno sprožena misel, da bi kazalo odgovor na to izkorisčanje z zamjenjavo vžigalic s kremšnim kamnom in gobo. To bi se na najbrž ne obneslo, ker bi bilo težko prisiliti ljudi, da se vrnejo k temu primitivnemu sredstvu. Pač pa lahko odgovorimo na podražitev vžigalic drugače. Brez vžigalic je težko živeti osobito kadilcem, da se pa konzum vžigalic zelo omejiti. Po mestu, po gostilnah, kavarnah in drugih javnih lokalih, pa tudi doma bi si lahko pomagali na ta način, da bi prizigali cigarete in cigare pri sosedu, ki ima že pričiano. Za začetek bi se nam zdelo malo čudno, če bi pristopil na cesti ali v kavarni k nam neznanec, ki bi prosil, da mu s svojo cigaretto ali cigaro prizgemo njegovo. Toda temu bi se ljudje kmalu privadili in konzum vžigalic bi padel najmanj za polovico. To bi bil najboljši odgovor na podražitev vžigalic in Švedi bi se obrisali za mamen dobitek pod nosom.

— Za izseljence. Naša predstavnštva v inozemstvu (konzulati in poslanstva) se pričujejo, da se naši državljanji, ki se mudijo v inozemstvu, ne prijavljajo odnosno da se prijavljajo šele kadar jih ravno potrebujejo za kako intervencijo v svojo korist in zaščito. Posledica tega je, da predstavnštva nimajo potrebne evidence med našimi rojaki, ki bivajo v njihovem območju ter jim zato tudi ne morejo nuditi pravcočasno eventuelne pomoči in zaščite. V obostrestskem interesu pa je, da predstavnštva vedo, kateri naši državljanji so v njihovem področju. Zato naj vsak naš državljan, ki priske v inozemstvo in kamor prispe, to takoj javi pristojnemu našemu konzulatu odnosno poslanstvu, bodisi ustno, bodisi pisemno. Ako pa v tistem krajtu ni našega poslanstva, naj bivanje prijavi najkasnejše v roku 10 dni onemu predstavnству, v čigar območje spada, dotični kraj. V prijavi naj navede imen in priimek, rojstni kraj, poklic, oblast, ki mu je izdal potni list, številko potnega lista in čas, do katerega mu velja potni list ali vizum, dalje, koliko časa se namenava muditi v dotičnem kraju in svoj točen naslov.

— Napredovanje v naši vojski in mornarici. Z zadnjim ukazom vojnega ministrstva so napredovali za brigadnega generala blvsi

poveljnik 40. pešpolka v Ljubljani polkovnik Dragan Korais, za podpolkovnike majorji Vladimir Keler, Josip Jakšič in Drago Mikuž, za kapetane I. klase kapetani II. klase Jurij Reš, Martin Maj in Ljudevit Pauš, za podporočnike naredniki Janko Tkalc, Ljudevit Ulčnik, Franjo Pilh, Ivan Kalil, Janko Štule, Franjo Lipovšek, Alojz Trstenjak, Josip Horčič in Josip Krašovec; za administrativna majorja ekonomike stroke kapitana I. klase Ivan Peč in Ivan Rupnik, za višjega kapelnika III. nizkih kapelnikov I. klase Josip Majer; v artilleriji za kapit. I. kl. kapitan II. kl. Franjo Krener; v mornarici za poročnega broda I. klase poročnik bojnega broda II. klase Janko Kregar, za poročnika bojnega broda II. klase poročniki fregate Adolf Cvirk, Anton Ostanek, Boris Slavik in Hinko Draksler, za strovne kapitane II. klase poročniki Ivan Bač, Vekoslav Cerjak, Matija Višč in Franjo Blažič; za mornarsko-tehnične kapitane II. klase poročniki Josip Supančič, Rudolf Lang, Franjo Kapek, Ivan Jazbec, Edo Aichler in Ivan Smrklaš; za višjega tehničnega poslovodja I. klase poslovodje II. klase Ivan Šteblak, za višje tehnične poslovodje II. klase nizki tehnični poslovodji Franjo Bratun, Ivan Hribar in Josip Berneč; dosedanjih dolžnosti je razščlenil zelenjadoški poslovodji broda I. klase Ervin Fink.

— Vseslovenska radioveza. V Poznanju na Poljskem so se vršila te dne posvetovanja zastopnikov slovenskih radiopostaj, katerih so se udeležili tudi češkoslovaški in jugoslovenski delegati. Razpravljalo se je med drugim o ustanovitvi vseslovenske radioveze in vseslovenskem kongresu radio-amaterjev.

— Smrtna kosa. Včeraj je umrla v Ljubljani soprga vokojenega nadprevidnika Južne železnice ga. Marija Brezničar. Pokojna je bila simpatična žena, v krogu svojih zanavcev spošito priljubljena. Pregrb bo jutri ob 4. popoldne iz Gruberjeve ulice št. 13 v Spodnji Šiški. Blag ji spomin! Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

— Ameriški in ne ameriški. Pri nas se je razpala grda navada, da rabijo mnogi uradi in zasebniki izraz ameriških namesto ameriški. To je napačno, kajti analogno bi morali pisati tudi vrhnikanski namesto vrhniki.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo megleno, večinoma oblačno vreme, temperatura neizprenjenja. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države megleno in oblačno. V Ljubljani in Zagrebu je nekoč snežilo. V Splitu je bilo včeraj 8. v Mariboru 3, v Zagrebu in Skoplju 2, v Ljubljani 1.8. v Beogradu 1.3. Danes zjutraj je kazal barometer v Ljubljani 773.6 mm, temperatura je znašala minus 3.5 C.

— Sokolsko gledališča v Radovljici uporazi ob božičnih praznikih zelo primočno božično igro »Peterčkove poslednje sanje«, ki je spisal znani naš pesnik in ravatelj ljubljanske Dramе, g. Pavel Golija. Igra je polna krasnih prizorov in jo igrajo odrasli igrači skupno s sokolsko deco. Predstave se vrše 23., 26. in 30. decembra včeraj ob pol štirih popoldne. Starši, pripremite tudi svoje malčke, da vidijo to lepo božično povešt!

— Prvi zaprtji, pehanju, bolečinah v boku, bolečinah ob straneh, posmanjkuju sape, utripaju srca, migrini, sumenju v ušesih, omotici, slabem razpoloženju povzroči naravna »Franz-Josef« grenčica izdatno izpraznenje črev in osvoboditev tesnobnih občutkov. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz-Josef« vodo z izbornim uspehom tudi pri zdravljenju trakulje. Dobiva se v lekarnah, dragerijah in specerijskih trgovinah. 26-T

— Kupuje in raspečavajte Cilic Metode v bojišču in noveletne razglednice! S tem podpirate družbo, ki vse vsestranske podprtje zelo potrebuje. 972-n

— Fotoaparate kupite najboljše pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9. 53-T

— Za božič spomnite se tričnih in stražajočih — našbednejših slepih s kakršnimi koli darom. Na željo pošljemo položnico pod Štev. 14.066. — Podporno društvo slepih. Wolfsova 12. 948-n

Iz Ljubljane

— Novi pisemski nabiralniki v Ljubljani. Te dni so začeli uslužbeni poštnega tehničnega oddelka odstranjevati stare pisemski nabiralniki po mestu ter ih nadomeščati z novimi. Novi nabiralniki so rdeče barve ter zaradi tega oddalec vidni. Na desni in levri strani je odprina za vlaganje pisem, dopisnic, razglednic itd. Pod odprino je pa naslikano pismo v beli barvi. Na sprednji veliki stranici napravljeno pismo pa ima zrazen napis »Pošta« v latinci in cirilici. Tu vidimo tudi okroglo odprtino, kjer bo od časa do časa navedena ura prihodnjega pobiranja pisemskih pošiljk iz nabiralnika. Vse novih nabiralnikov je okrog 50, od teh jih je ena tretjina že meritronih na hišah, ostali bodo pa prihodnje dni. Novi nabiralniki so povsem lepo in okusno izdelani ter so v okras vsek, tudi načrtovi hiši, kar se o starih škatlah v njih rumeno-umazani barvi pač ne more reči. Zadnji čas je že bil, da so vrgli te neokusne in nepraktične škatle med staro Šaro.

— V enem dnevu — 11 deložaj. Danes je bilo izvršenih kar 11 sodnih deložaj, pri katerih je interveniral organ stanovanjskega oddelka mestnega magistrata. Mestni magistrat je preskrbel 9 deložiram strankam stanovanja v novih mestnih hišah na Vodovodni cesti, dneva pa je početi skrbništvo v mestna skladnišča, ki so določena za deložrance. Pri deložajih mi prislo do nikakega incidenta.

— Išči Hišni posestniki se opozarjajo, da vložijo pristop do dokovod iz zgradb za odmero zgradarine za davčno leto 1929 do 15. januarja 1929. Več je razvidno iz razglasu, ki je nabit na mestni deski. Tiskovine se do-

— WIMPASSING snežni čevlj | Pred dežjem Vas varjejo, snegom, — so zdravju v največjo zaščito. —

Pred dežjem Vas varjejo, snegom, — pred mrazom se osibito —

bijo pri mestnem magistratu in pri davčnem uradu za mesto Ljubljano proti znesku Din 1. Izpolnjene tiskovine je zopet vrnila tja, kjer so se kupile. Mestni magistrat oddaja in sprejema tiskovine vsak dan, izvzemši nedelje in praznike od 8. do 14. ure na Mestnem trgu št. 2, pritličje, (srednje poslopje) v prostoru bivše policijske stražnice.

— Il Sestanek hišnih posestnikov Ljubljanskih. V pondeljek zvečer se je vrnil v hotel Union sestanek ljubljanskih hišnih posestnikov pri tako veliki udeležbi, da je bila zelena dvorana do zadnjega prostora napolnjena. Državni predsednik g. Freih je zborovalcem natanko obrazložil, kaj je treba delati nova davčna prijava za hišni in obrtni davek. Obenem se je sklemilo od mestne občine ljubljanske z vso odločnostjo zahtevati znižanje vodarine in gostačnine, ki bi bila v dosedanjem izmeri v letu 1929 vsledila mnogo višje podlage prevelika obremenitev vsega ljubljanskega prebivalstva. Mestna občina bi dobila v zlati valuti 10krat toliko dohodka, kakor leta 1914, samo iz teh avtonomnih dokladov. Hišni posestniki izjavljajo, da ne odnehajo preje, da se to vprašanje pravčno uredi. Kratko se v tudi poročalo o obligacijskem posojilu mestne občine, o katerem se je zadnji čas v Ljubljani mnogo govorilo in tudi pisalo. Posestniki hočejo počakati na izid določitve komisije in potem ponovno sklicati shod in odločiti o nadaljnem postopanju.

— Il Razstava Karle Bulovčeve. — Klub prijateljev umetnosti Karle Bulovčeve predstavlja prihodnje dni v veliki dvorani Narodne galerije razstavo del mlade slovenske kiparice Karle Bulovčeve. Umetnica je dobila vabilo, da razstavi svoje monumentalne umetnine na Dunaju in bo razstavila tudi v Zagrebu in Beogradu preden odide v inozemstvo. Slovensko javnost opozarjamо že danes na to zanimivo razstavo te najbolj talentirane slovenske kiparice.

— Il V javno varnost. V Aškerčevi ulici sta dva požaralnika že več časa brez zelenega pokrivala. V ulici je obilo osebrega prometa, zato je treba odprtini nemudoma pokriti, da se ne pripeti kakšne nesreče.

— Il Nove hiše v Samotni ulici. Letašnjo jesen so zrasle tu tri enonadstropne hiše. Kleparsi mojster Mihelič se stanuje pod svojo streho. Zaradi mraza je pa zgradba zidanje vrtna ograje ostala nedovršena Villa prof. Puntaria je dozidana. Zadnji čas so se dokončala kleparska dela. Z ometom in ostalem delom se bode pričelo spomlad. Grobo dozidana je bila tudi včeraj. Zaradi nastalega mraza so se tudi pri tej hiši dela prekinila do prihodnje popravil.

— Il Čitalnica in knjižnica delavske zbornice. Z ozirom na tozadnji dopis v našem listu iz dne 15. t. m. nam je poslal prosvetni odsek DZ pojasnil, ki ga radi priobčimo. Da se čuje tudi druga plat zvona. Knjižnica ima vsa dobra leposlovena dela in redno nabavlja nova — vsak dan povprečno se knjižnica pomnoži s petimi knjigami. Njena znanstvena dela se ne nanašajo samo na socializem, temveč ima strogo in poljudno znanstvene knjige tudi iz sledenih panog: narodno gospodarstvo, zgodovina, pravo, naravoslovje, biologija, tehnika, matematika, kemija, stavbarstvo, zemljepis, narodnoznanstvo, zdravstvo, splošno vprašanje šport, moralja, jezikoslovje, leposlovje, umetnost, modroslavje, vzgoja, varstvo in p. Dopisniku najbrež že ni bil poznan novi tiskarski seznam knjig. Čitalnica in knjižnica je redno odprta vsak delavnik od 10.—12 ure dopoldne in od 6. do 9. ure zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od 9.—12 ure dopoldne. Sest ur dnevnega resmoga črtitve je menda za vsakega dovolj. In do pol 6. ure popoldne delavstvo v tovarnah dela. Da bi se brezposelnici čas pregnali v čitalnici, pa ni naloge te inštitucije. Lani smo ustregli težljih, da se v naši čitalnici zbirajo zločinski tipi... Zato smo čitalniški red poostiral z določbo, da jo smemo obiskovati le strokovno ali kulturno organizirani delavci in nameščeni ter članji naše knjižnice. Torej pa čitalnici ne more biti. Drugič pa čitalnici tudi zato ne moremo prej odpirati, ker je naše objektje že itak prezaposleno: Ni nismo opravili same v božičnih knjižnicu in čitalnicu. Temveč prirejamo in vodimo razne tečaje in sklopiti predavanja po vseh industrijskih krajih Slovenije ter oskrbujemo tudi mariborsko knjižnico in čitalnico DZ.

— Il Nad 100 kasenskih prijaz. Ker niso nekateri trgovci vpoševali odredbe velikega župana, da morajo biti trgovine na kraljev rojstni dan zaprite, je pri policiji podaljšali nad 100 kasenskih ovadov radi skrivnosti urebine o odpiranju in zapiranju trgovin. Kršitelji bodo policijsko od obrtnih oblasti in mestnega magistrata kaznovani.

— Il Tržne cene v Ljubljani. Z ozirom na božične praznike postaja ljubljanski trg živahniji. Cene gotovim živilom so nekoliko poskočile, drugače so pa ostale neizprenjenje. Današnji tržni dan je bil dobro obiskan. Tržne cene so sledete: meso po kakovosti 12—17 Din. teletina 18—22.50, svinjina 22—25, domaća slanina 24—26, slanina na debelo 26—27,

Edgar Wallace:

Kdo je morilec?

Roman.

Legla je, toda zaspasti ni mogla. Samo dremala je. Slišala je, kako bije nekje daleč ureda. Po tem je trdno zaspala, toda kmalu se je zbudila. Ležala je obrnjena k zidu in ozek svetlobni trak se je premikal po steni nad njenim glavljem. Naglo se je obrnila in zagledala pri pisalni mizi temno postavo. Luč je obsevala zdaj mizo.

— Kdo je tu? — je vprašala z drhtnim glasom.

— Ne kričite, če je vam življenje dragoo.

Glas je bil rezek in osoren. Molly je videla, kako se je zasvetil pred njo samokres.

— Kaj hočete? — je vprašala vsa iz sebe, toda odgovora ni bilo. Zagledala je obraz, zakrit z modrim svilenim robcem. Vse drugo je zakrival šest sportne čepice, potisnjene globoko na oči.

Slednjič je zagonetni nočni gost pritajen vzkliknil, ker je očividno našel, kar je iskal. Videla je, da je spravil nekaj v žep in stisnil v roki revolver. Luč je ugasnila in temna postava je stopila k vratom.

— Ne kričite! Ostanem pred vratom deset minut, in če zakričite ...

Neznanec ni izgovoril stavka, toda grožnja se je dotaknila nalik ledeni roki dekliničnega srca.

Vrata so se tisto zaprla za njim. Kar je prišel v njeni sobi? Spominjala se je, da so bila vrata zaklenjena. Slišala je, kako so škrpale stopnice. Minilo je deset minut, ki so se ji zdele celo večnost. Ni mogla več čakati, skočila je s postelje, oblekla se je in planila

iz sobe. Vedela je, da je kraj njene sobe Sokratova spalnica. Potrkala je in takoj se je začul Sokratov glas:

— Kdo je?

— Molly, — je odgovorila z drhtnim glasom. Slišala je, kako je Sokrates planil s postelje in prizgai luč.

— Kaj se je zgodilo? — je vprašal začuden in dekle mu je z drhtnim glasom pripovedovalo o zagonetnem nočnem gostu.

Vzel je z nočne omare revolver in hitel je z sobe po stopnicah na dvorišče. Čez pet minut se je vrnil in povedal, da so vežna vrata odprta, da pa ni nikogar videl.

— Zdaj pa poglejmo v vašo sobo, — je dejal in posvetil na notranjo stran vrat. Konec ključa je molel iz ključavnice. Sokrates je zmajal z glavo.

— Poglejte, kako je prišel v vašo sobo. Te starodavne ključe lahko obrnete, če imate pri rokah močne klešče. Je vam kaj odnesel?

— Ne vem, je odgovorila. — Nekaj je iskal. Morda je mislil, da imam spravljena pisma pokojnega Mandleja.

— Ali je bilo kaj na mizi?

— Ne, — je odgovorila. Toda takoj se spomnila v vzkliknila Moj dnevnik!

— Vaš dnevnik? — je vprašal začuden.

— Tu je ležal, — je pokazala na mizo in zardela. — Izginil je.

— XV.

Ne zapustite Molly!

— Še pol tucata načinov je, kako je mogel priti nočni gost k Chequerovemu, — je dejal Sokrates, ko je prišel k južini. — Zelo me veseli, da se že danes preselimo v Knežji dvorec. Ta krčma nikakor ni nempremagljiva trdnjava.

— Poklicati bi me bil moral, Sok, — je dejal Lexington očitajoče.

— Sam sem skušal pomiriti Molly. Sicer pa ne vem, kaj bi bil mogel storiti v tem primeru ti. Kaže ne, Molly, da bi bil Lex odveč?

Prikimala je z glavo, ne da bi se ozrla nanj.

— Čemu neki potrebuje ta lopov vaš dnevnik? — je vprašal Lexington srđito. — Ali je bilo v njem kaj važnega?

— Da, mnogo važnega je bilo v njem, seveda samo zame. Ah, gospod Smith, v dno duše me je sram, če pomislim, da je moj dnevnik v tujih rokah.

Bila je tako obupana, da je celo Sokrates opustil svoje običajne šale, dasi je komaj zadrževal smeh.

— Ali so bili v dnevniku zapiski, načinjeni se na Mandleja?

Prikimala je.

— Da, mnogo jih je bilo. Pisala sem mnogo o njem, predno ... predno je ... Še nedavno, še več pa o Jetheronu, — je pripomnila v zadregi. — Bila sva dobra prijatelja, a on je bil tak čudak, da sem mnogo pisala o njem.

— Ali se morete spomniti, kaj ste pisali?

Odkimala je z glavo.

— Ne, ne morem, — je odgovorila in se zamislila. Kmalu je pa pripomnila: — Spominjam se, da sem mnogo pisala o Mandlejevih navadah. Življenje tu je bilo tako dolgočasno, da sem ga začela opazovati in pisati o njem. Omeniti moram, da dnevnika nisem pisala redno vsak dan. Letos bi ne bila imela o čem pisati, da nisem zabeležila vsega, kar sem opazila na ljude. Zapisovala sem, kako je preživel Mandle dan in kako je sedel po cele ure v uti na vrtu, če ni bil zaposten v svoji delavnici. V uti je marmornata miza, in če je bil lep dan, je vzel s seboj pisalne potrebščine in ostal tam do miraka. Timms mu je moral nositi v uti južino in bil je vedno

pri rokah, če je Mandle kaj rabil. Mandle je imel v uti električni zvonec, ki je bil zvezan s kuhinjo.

Sokrates je prikimal.

— Videl sem ga, — je dejal zamišljeno.

Ostajal je tam nepretrgoma po več ur. V uti je bil tudi marmornat naslonjač, ki ga je kupil v Londonu in v katerem je rad sedel. Govorilo se je, da je to dragocena starinska umetnina, pripeljana iz Italije. Timms je obložil naslonjač z blazinami in spominjam se, da se mi je nekoč zdelo, da sedi Mandle na prestolu. Toda o Mandleju nisem pisala nič takega, kar bi ne mogel povedati neznanemu ljubitelju mojega dnevnika vsak Mandlejev sluga.

— To je čudovito, — je pripomnil Sokrates zamišljeno.

Molč je ju pustil sama in odšel na pogorišče Woodlandsa, od katerega sta ostali samo dve zakajeni steni in kup obžganih tramov. Uta je stala na najvišjem kraju vrta in imela je razgled na godalminško cesto. Bila je lepa hišica iz belega kamna s pozlačeno streho. Okna so bila velika, oprema zelo okusna in udobna. Naslonjač, ki ga je bila Molly popisala kot prestol, mu je bil res podoben. Bil je lep, visok, umetniško izklesan. Stal je za mizo, izklesano iz enakega marmorja.

Sokrates si je bil že prej ogledal uto, ni pa pripisoval tolkega pomena postomi posetom Johna Mandleja. Saj je bil to kraj, kjer v miru in zadovoljstvu živeči Števek rad preživil svoj prosti čas. Uta je imela krasen razgled, ker je stala na hribčku, od koder se je videla vsa okolica.

Ko je bila vrnjena v krčmo, sta mlada zaviljilca še vedno sedela za mizo. Predno je odprl vrata, so zaškripali stoli in Sokrates je dobro vedel, kaj to domeni.

— Bolje bi bilo, da se pripravita na pot, — je dejal simeje. — Bob nam posuje ob enajstih avtomobilih.

Opazil je senco na dekličinem obrazu.

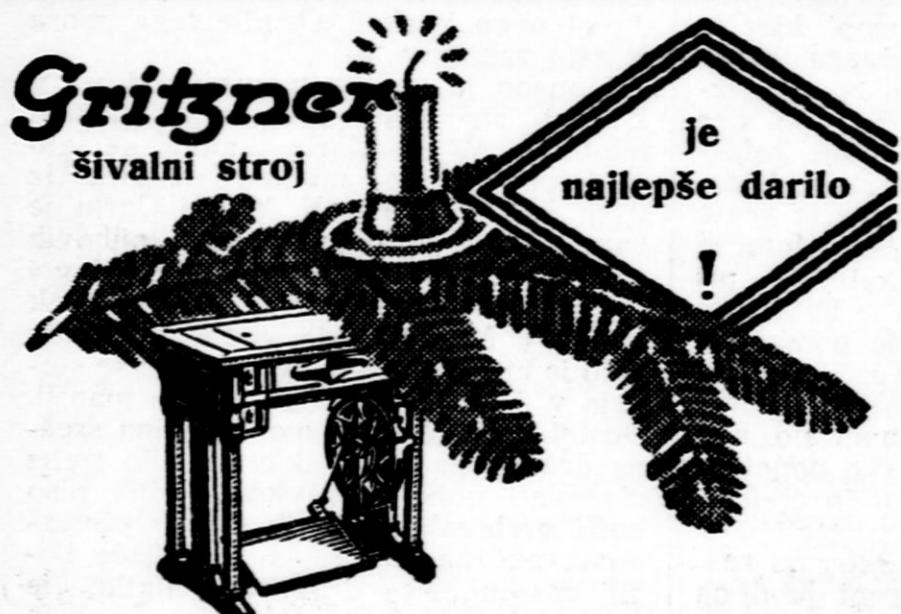
— Molly, vam menda ne diši, da se preselimo v Knežji dvorec.

— Ne preveč, — je priznala. — Imam sicer rada Stonea, mož je prijan in potrežljiv, toda baš v tem trenutku, — ozrla se je na Lexa, — me nič kaj ne mikira stanovanju pod njegovo streho.

Sokrates je dobro vedel, zakaj se Molly nerada preseli v Knežji dvorec. Toda imel je svoje račune in načrte. Potreba na mu je bila zasebna hiša, da bi ljude ne videli, da hodijo pozic z doma. Potreboval je tudi telefon. Bob mu je mogel nuditi več udobnosti, nego vaška krčma. Stone je bil bogat, imel je dva avtomobila, ki bosta Sokratu zelo dobrodošla.

Bob se je pripeljal z avtomobilom ob enajstih in je bil zelo ogrožen, ko so mu povedali, kaj se je bilo ponochi zgodilo.

— Čim prej boste v Knežjem dvoru, tem bolje bo za vas, — je dejal. — Zdaj pa, Timms, požuri se s prtljago!

Jos. Petelin, Ljubljana

Tel. 2913 blizu Prešernovega spomenika ob vodi Tel. 2913

Za božična in novoletna darila

priporoča tvrdka

2721

F. M. SCHMITT

cenj. občinstvu veliko zalogo vsakovrstnih igrač, galanterijskega blaga, ročnih torbic, aktovk, šatulj, jedilnega, orodja, športnih predmetov, perila, rokavic, nogavic, kravat, vezenin, toaletnih potrebščin i. t. d.

Znižane cene!

Postrežba točna!

čaj „Dua Lenger“

V ORIGINALNEM PAKOVANJUZNANE SVETOVNE RUSKE FIRME GUBKIN - KUZNECOV osnovane 1843. l. v Moskvi

Z analizo je potrjeno, da čaju ni pridejana nobena prima ali barvana Prodaja se v vsaki boljši kolonialni prodajalni.

Generalno zastopstvo

«Slovenska Uzajemnost» Beograd, Frankopanova 24. — Fah 136.

Cenik na zahtevo pošljemo samo trgovcem.

Centrala:

The Asiatic Trading Corporation, London.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

V globoki žalosti sporočamo, da je naša iskrena ljubljena soprona, mati, sestra, tašča in teta, gospa

Marija Breznar,
soprona nadsprevodnika juž. žel. v pok.

dan 18. t. m. po daljsem trpljenju, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 20. t. m. ob 4. uri popoldne od doma žalosti Sp. Šiška, Gubčeva ulica 13, na pokop. k Sv. Križu. V Ljubljani, dne 19. decembra 1928.

ZALUJOČI OSTALI.

Urejuje: Josip Zupančič — Za »Narodno tiskarno: Fran Jezeršek. — Za upravo in inseranti del lista: Oton Christot. — Vsi v Ljubljani.

Za Božič in Novo leto!

Najprimernejša darila so:

volnene in flor - nogavice, triko - perilo, poloveri, vestie za dame, zopode in otroke, žepni robci, naramnice, kravate, straice, ovratniki, ročne torbice, aktovke, dežniki, toaletna mila i. t. d.

JOS. PETELINC, Ljubljana

Tel. 2913 blizu Prešernovega spomenika ob vodi Tel. 2913

Najprimernejša darila so:

VSEH VRST, ČRTNE IN AVTO-TIPIJE, IZDELUJE PO PRED-LOŽENIH RISBAH, PEROPISIH IN SLIKAH ZA NAVADEN TISK ALI Z FINEJSO IZVEDBO V ENI ALI VEČ BARVAH TOČNO PO NAROČILU IN V NAJKRAJ. ŠEM ČASU PO NIZKIH CENAH

JUGOGRAFIKA, LJUBLJANA

TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z.O.Z. SV. PETRA N. 26

KLIŠEJE

